

Using automatically annotated corpora in language variation research

Jelke Bloem, Arjen Versloot, Fred Weerman

Language variation

- Grammars often contain optionality
 - Same meaning, different form
 1. He said [**that**] he would do it
- On what basis do we choose between the options?

Dative alternation

- A word order variation in English:
 1. He gave [**his friend**] [**the ticket**]
 2. He gave [**the ticket**] to [**his friend**]
- No simple rule on when to use one or the other
- Probabilistically modeled using 14 variables
i.e. animacy of recipient, pronominality of recipient, given-ness (Bresnan et al., 2007)
- Switchboard corpus (3M words, 2360 instances)

```
(@root="word" or @root="heb" or
@root="ben") and
(parent::node[( @cat="rel" or
@cat="ssub" or @cat="oti" or
@cat="cp" or @cat="svan" or
@cat="ahi")] or
parent::node[@rel="vc" and
parent::node[(@cat="smain" or
@cat="sv1")]]) or
parent::node[@cat="inf" and
```

Automatically parsed corpora

- Fewer annotation resources required
 - Dutch LASSY Small corpus: 1M tokens
 - Dutch LASSY Large corpus: 700M tokens
- Flexible
- Exact definition of construction
- Contains errors ('random' or systematic)
- Annotation may constrain what can be researched

Case study: Dutch verbal clusters

- A word order variation in Dutch:
 1. ik denk dat ik het begrepen heb
I think that I it understood have
 2. ik denk dat ik het heb begrepen
I think that I it have understood
- Frisian, German: Only green order

Manual corpus study (de Sutter, 2009)

- “De Standaard” part of CONDIV corpus (3.2M words)
- Controlled for regional, register and diachronic variation, specific cluster types

Select data -> Semi-automatically retrieve data ->
Manually verify results

- Multivariate logistic regression model (10 variables)
- 2.390 manually verified clusters, 66.99% **red** order

Automatically annotated corpus

ir steeds **had laten komen** .

, dat Rusland tegemoetkomender **heeft gemaakt**, maar er is misschien ook een factor van invloed die aan de besprekingen een sterkere basis **kan verschaffen** .

koesteren gans andere opvattingen over de manier , waarop een goed journaal tot stand **moet komen** .

net de ouverture Egmont , waarna men ditmaal op Mozarts optimistische klavierconcert in G , Kv 453 **werd getraceerd** .

toeleggen op de produktie van wat zij het beste **kunnen maken** ."

dracht van de Utrechtse gemeenteraad een onderzoek **heeft ingesteld** naar de achtergronden van de moeilijkheden op het gemeentelijk atheneum , is de Utrecht in die om 11.18 u. uit Zwolle **was vertrokken** en die om 11.47 u. in Steenwijk **moest aankomen** , passeerde .

, die zich het afgelopen jaar als " activisten " **deden kennen** , laten zich nu lelijk in de kaart kijken .

twee mannen , die hij zonder kind uit de bosjes **zag terugkomen** en in draf naar hun auto **zag lopen** .

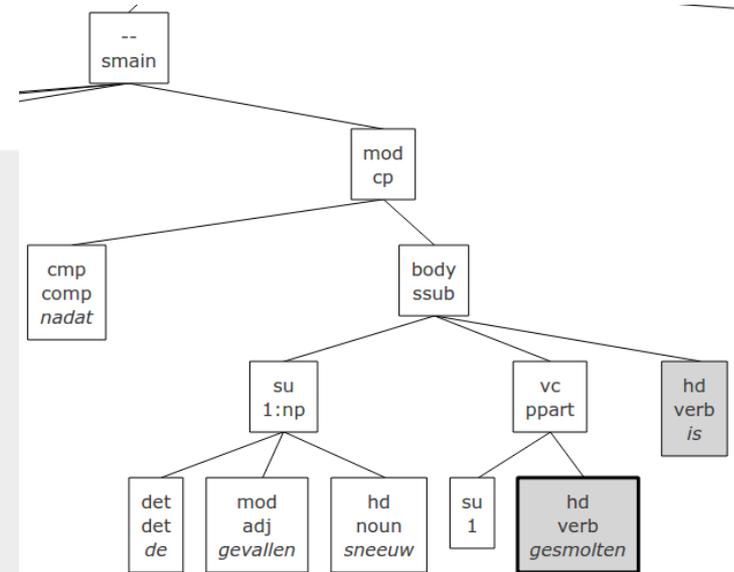
t salaris en die dan alles wat ik maak , uitwerkt .

- Wikipedia part of “Lassy Large” corpus
- 145M tokens, 411.623 clusters, 71.65% **red** order
- Syntactic annotation lets us formally define various types of clusters using DACT (X-path)
- Limited to existing annotation
- May contain errors: 88.38% parser accuracy

Automatic annotation

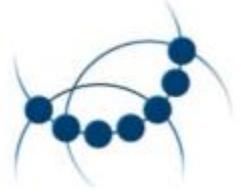
Limitations of the annotation:

- Accented syllable distance
- ‘to be’ = passive, copulative, temporal auxiliary...

Workflow: Choose corpus -> Define searches->
 Automatically retrieve sentences -> Automatically
 extract features

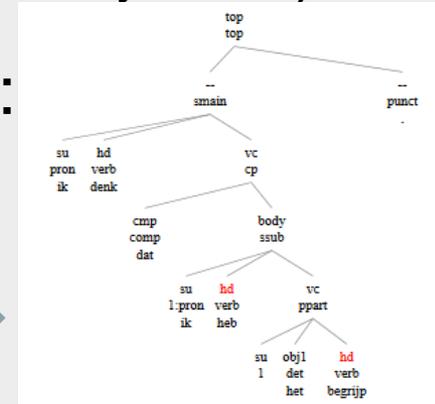
```
//node[@lemma="hebben" and (some $x in //node[@pt="ww"]
  satisfies (number(@begin) = $x/number(@end)))]
```


Using GrETEL (Augustinus, Vandeghinste, and Van Eynde 2012)

■ Example-based treebank querying:

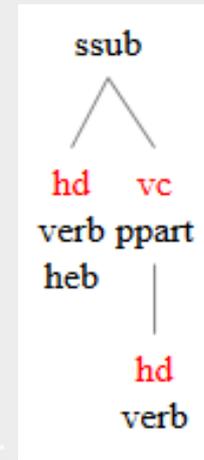
ik denk dat ik het heb begrepen

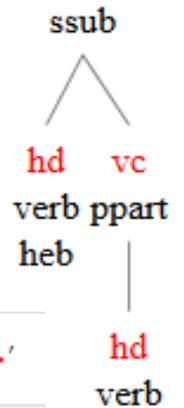
sentence	Ik	denk	dat	ik	het	heb	begrepen	.
word	☐							
lemma	☐	☒	☐	☐				
word class	☐	☒	☐					
optional in search	☒	☐	☐	☒				

OPTIONS

Respect word order

Using GrETEL: Output

WR-P-P-I-0000000060.p.2.s.3	Als patiënten aandringen op antibiotica , of als artsen eerder een longontsteking hadden gemist , werd er gemakkelijker voorgeschreven .
WR-P-P-I-0000000249.p.13.s.3	Nu bovendien blijkt dat bedrijfsrevisor Andersen Consulting wellicht verschillende bedrijfsdocumenten en e-mails heeft vernietigd , wordt een gerechtelijk onderzoek ingesteld .
WS-U-E-A-0000000017.p.37.s.3	Toch waren er minder deelnemers dan verwacht , waarschijnlijk doordat belangrijke moslimorganisaties de mensen hadden afgeraden om mee te doen .
WR-P-E-I-0000049645.p.1.s.128.2	In 1926 , toen de frank ten opzichte van bijvoorbeeld de dollar (10 \$ toen was 101 \$ waard in 2002) op vier jaar tijd tot een derde in waarde gedaald was en nadat België eindelijk een buitenlandse lening had losgepeuterd , voerde minister van financiën Janssen een hervorming door om de frank te stabiliseren .
WR-P-P-H-0000000058.p.5.s.1	Feit is dat Bellaart van het vernieuwde en verjongde team nog geen swingende eenheid heeft gemaakt . ✓

```

//node[@cat="ssub" and node[@rel="hd" and @root="heb" and @pos="verb" and
number(@begin) < number(.. / node[@rel="vc" and @cat="ppart"] / node[@rel="hd"
and @pos="verb"] / @begin)] and node[@rel="vc" and @cat="ppart" and
node[@rel="hd" and @pos="verb"]]

```

Using DACT: Query-based... querying

De Kok (2010)

Filter: `//node[@cat="ssub" and node[@rel="hd" and @root="ben" and @pos="verb" and number(@begin) < number(..node[@rel="vc" and @`

Tree

Entries

- wik_part0005/1087-50-6.xml
- wik_part0005/1119-24-1.xml
- wik_part0005/1064-47-1.xml
- wik_part0005/1146-106-8.xml
- wik_part0006/1283-15-1.xml
- wik_part0007/1695-18-3.xml
- wik_part0007/1587-9-2.xml
- wik_part0008/1888-22-4.xml
- wik_part0009/3816-28-2.xml
- wik_part0010/4487-35-2.xml
- wik_part0011/4955-21-3.xml
- wik_part0011/5315-37-2.xml
- wik_part0012/5615-2-1.xml
- wik_part0012/5616-37-1.xml
- wik_part0012/5479-42-2.xml
- wik_part0012/5815-23-2.xml

Statistics

Entries: 1.243
Hits: 1.281

Tree

Highlight: `nd node[@rel="vc" and @cat="ppart" and node[@rel="hd" and @pos="verb"]]`

Sentence: Nadat dit album in september was gemixt , werkte Vrieten in oktober en november 1983 aan zijn soloalbum ' Geen Ballade ' .

Inspector

Attribute	Value
begin	5
end	6
frame	verb(unacc,past(sg),passive)
id	13
infl	sg
lcat	ssub
pos	verb
rel	hd
root	ben
sc	passive
sense	ben
tense	past
word	was

Same query syntax: Insert the query that GrETEL produces

Verbal cluster study: Results

- Minimize Akaike Information Criterion (AIC)
- Indicates relative importance of the features

Feature	AIC
0. <none>	490828
1. Type of auxiliary	413913
2. Constituent after cluster	349852
3. Finiteness	338758
4. Length middle field	332781
5. Clause type	325857
6. Frequency main verb	324371
7. Inherence	323201
8. Separable verb	322519
9. Information value	322000

Results: Model predictive power

Concordance index **c**

Model	C-index	Nr. of features	Data
De Sutter (2009)	0.8030	10	AUX/Sub only
Full model	0.8635	9	All clusters
Small model	0.7649	7	AUX/Sub only

Full model intercept = 0.6035

* Values actually not directly comparable

* The gold standard is not 1...

Large-scale: Collostructional analysis

(Stefanowitsch & Gries, 2003)

- Relationship between a construction (**red/green**) and the words that fill its slots

... *that I it* **VERB** *have*

... *that I it* *have* **VERB**

Main verbs	Odds ratio	Red	Green
1 --- verplichten (to oblige)	20.44	13	182
2 --- zien (to see)	17.36	148	1751
3 --- danken (to thank)	14.02	20	288
4 --- vinden (to find)	13.96	87	830
5 --- herkennen (to recognize)	7.08	20	97

Main verbs	Odds ratio	Red	Green
1 --- staan (to stand)	7.81	583	51
2 --- gaan (to go)	6.74	751	76
3 --- hebben (to have)	6.40	882	94
4 --- zitten (to sit)	5.70	200	24
5 --- zijn (to be)	5.50	2583	317

understood have | have understood

Verbal cluster study summary

- Variable effects largely similar to previous work
- Variables hold within a bigger model
- Variables hold in other domain: Europarl corpus
- All variables in the study are associated with cluster word order
- Some variables could not be measured
- Detailed results on our poster
or in Bloem, Versloot & Weerman (2014)

Conclusions

- Automatically annotated corpora are particularly useful for language variation studies
- Replicated and extended a manual linguistic study
- Larger sample allows more detailed analysis
- Automatic approach is easily extended
 - Study regional/register/diachronic variation
- Example-based querying, standard query syntax and standard annotation format help accessibility

Discussion

- Automatically annotated corpora for
 - Dative alternation
 - ‘that’-optionality
 - Any other probabilistic phenomenon
- Extend the study:
 - Corpus of Spoken Dutch
 - A corpus with writer/region/time metadata
 - Larger verbal clusters
- New types of corpora as NLP tools get better

References

- L, Augustinus, V. Vandeghinste, and F. Van Eynde (2012). Example-Based Treebank Querying. *Proceedings of the 8th International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC-2012)*. Istanbul, Turkey.
- J. Bloem, A.P. Versloot & F.P. Weerman (2014). [Applying automatically parsed corpora to the study of language variation](#). In *Proceedings of COLING 2014, the 25th International Conference on Computational Linguistics: Technical Papers* (pp. 1974-1984). Dublin, Ireland: Dublin City University and Association for Computational Linguistics.
- J. Bresnan, A. Cueni, T. Nikitina, R. H. Baayen, et al. Predicting the dative alternation. *Cognitive foundations of interpretation*, pages 69–94, 2007.
- Coussé, E., Arfs, M., & De Sutter, G. (2008). Variabele werkwoordsvolgorde in de Nederlandse werkwoordelijke eindgroep. Een taalgebruiksgebaseerd perspectief op de synchronie en diachronie van de zgn. rode en groene woordvolgorde. In G. Rawoens (Ed.), *Taal aan den lijve. Het gebruik van corpora in taalkundig onderzoek en taalonderwijs* (pp. 29–47). Gent: Academia Press.
- Stefanowitsch, A., & Gries, S. T. (2003). Collostructions: Investigating the interaction of words and constructions. *International journal of corpus linguistics*, 8(2), 209-243.
- Sutter, G. D. (2009). Towards a multivariate model of grammar: The case of word order variation in Dutch clause final verb clusters. *Describing and modeling variation in grammar*, 204, 225-254
- GrETEL: <http://nederbooms.ccl.kuleuven.be/eng/gretel>
- DACT: <http://rug-compling.github.io/dact/>